
Schulinck Omgevingsrecht

Webinar:
Rechtsbescherming in
het Omgevingsrecht

Yannick Smeets

15 september 2022

 Wolters Kluwer

Eerst even voorstellen

👤 **Yannick Smeets**

Vakredacteur en jurist Omgevingsrecht

👤 **Els Pissierssens**

Vakredacteur en jurist Omgevingsrecht

Doel webinar

Praktisch

30 min.

Stel je vraag in de chat!

Herbekijken mogelijk

Inhoudelijk

Focus op

- vernietigingsprocedure RvVb
- recente wijzigingen aan de rechtspleging

Specifieke *highlights* voor de lokale besturen

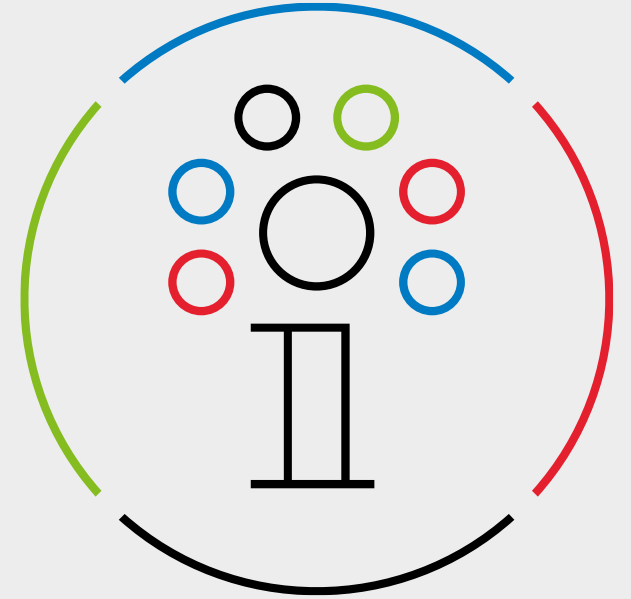
Agenda

1. Administratieve beroepsprocedure
 - A. Principe
 - B. Uitputtingsvereiste
2. Schorsing wegens hoogdringendheid of uiterst dringende noodzakelijkheid (RvVb)
3. Vernietigingsprocedure (RvVb)
 - A. De ontvankelijkheid van een beroep
 - B. De ontvankelijkheid van een middel
 - C. De instrumenten van de Raad
4. Cassatieprocedure (RvS)

Vooraf: regelgeving

- DBRC-decreet van 4 april 2014
- Trad in werking op 1 januari 2015
- Geldt voor de hele DBRC
 - dus ook voor Handhavingscollege en Raad voor Verkiezingsbetwistingen
- Regelt:
 - Principes voor de procedure (rolrecht, tussenkomende partijen, etc.)
([Hoofdstuk 3](#))
 - De bevoegdheden van de Raad (injunctie, substitutie, handhaving, etc.)
([Hoofdstuk 4](#))
- Let wel: regels staan verspreid!

1. Administratieve beroepsprocedure

A. Principe

Tegen ([artikel 52 OVD](#))

- Uitdrukkelijk of stilzwijgende beslissingen in eerste administratieve aanleg

Door ([artikel 53 OVD](#))

- Betrokken publiek
- CBS (adviesvereiste!)

Binnen ([artikel 54 OVD](#))

- 30 dagen

[Schorsende \(artikel 55 OVD\)](#) en [devolutieve werking \(artikel 63 OVD\)](#)

B. Uitputtingsvereiste

Administratief beroep (of uitdrukkelijke beslissing in eerste aanleg) is ontvankelijkheidsvoorwaarde voor een beroep bij RvVb ([artikel 105 §2 lid 2 en lid 3 OVD](#))

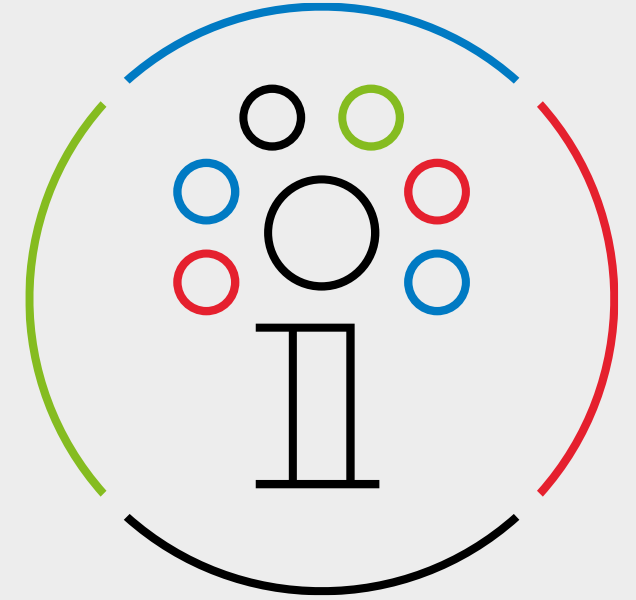
Ontvankelijk administratief beroep vereist (*Parl.St.* Vl.Parl. 2008 - 09, stuk 2011/1, 220; [RvVb 29 januari 2019, nr. A-1819-0528](#); [RvVb 24 september 2020, nr. A-2021-0075](#))

Administratief beroep van iemand anders volstaat niet ([RvVb 22 oktober 2020, nr. A-2021-0175](#))

Geldt niet voor tussenkomst ([RvVb 10 maart 2022, nr. A-2122-0524](#); [RvVb 14 juli 2022, nr. A-2122-0974](#))

2.

Schorsingsprocedure (RvVb)

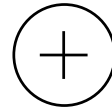
Schorsingsprocedures

Wegens [hoogdringendheid](#)

Wanneer een behandeling niet verenigbaar is met de reguliere behandelingstermijn ([artikel 40 §1 lid 1, 1° DBRC-decreet](#))

Wegens [uiterst dringende noodzakelijkheid](#)

Wanneer een behandeling niet verenigbaar is met de behandelingstermijn van een reguliere schorsingsvordering ([artikel 40 §2 lid 1, 1° DBRC-decreet](#))

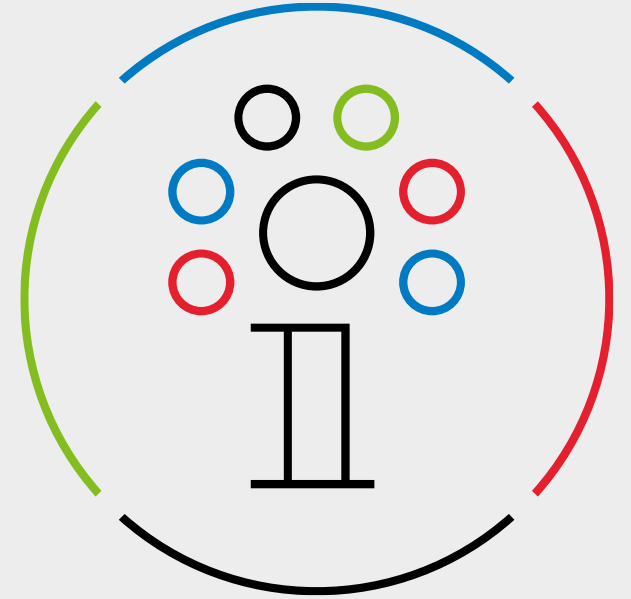

Ernstig middel

Een middel dat, op het eerste gezicht, de vernietiging van de bestreden beslissing verantwoordt ([artikel 40 §1 lid 1, 2° DBRC-decreet](#))

3.

Vernietigingsprocedure (RvVb)

A. Ontvankelijkheid van een beroep

De tijdigheid van het beroep

45 dagen na betekening of aanplakking ([artikel 105 §3 OVD](#))

Betekening na betekening: tweede betekening geldt (meerderheidsstrekking; [RvVb 11 februari 2020, nr. A-1920-0548](#); RvVb 26 augustus 2021, nrs. [A-2021-1301](#) en [A-2021-1302](#))

Aanplakking na betekening: betekening geldt ([RvVb 27 januari 2022, nr. A-2122-0394](#))

De betaling van de rolrechten

200 EUR per verzoekende partij ([artikel 21 §1 lid 1 DBRC-decreet](#))

Bewijs van betaling als stuk bij verzoekschrift, maar regulariseerbaar ([artikel 21 §5 DBRC-decreet](#))

Belang bij het beroep

CBS van de gemeente

- Als adviesinstantie ([artikel 105 §2, 4° OVD](#))
- Automatisch belang
- Vereist tijdig advies of onterecht niet om advies verzocht
- Werkt terug tot in eerste aanleg ([RvVb 1 april 2021, nr. A-2021-0845](#))
- Vereist wel actueel standpunt ([RvVb 19 augustus 2021, RvVb-A-2021-1286](#))
- Zelfstandig vorderingsrecht ([artikel 56 §3, 7° DLB](#))
- Gunstig advies POVC irrelevant ([RvVb 4 augustus 2022, nr. A-2122-1019](#))

1. het college van burgemeester en schepenen van de gemeente ██████████

2. de gemeente ██████████ vertegenwoordigd door het college van burgemeester en schepenen

Belang bij het beroep

De gemeente

- Als lid van het betrokken publiek ([artikel 105 §2, 2° OVD](#))
- Belang uit gevolgen van vergunning
- Verdedigen van stedenbouwkundig beleid ([RvVb 24 maart 2022, nr. A-2122-0582](#))
- Geen adviesvereiste ([RvVb 20 mei 2021, nr. A-2021-0990](#))
- CBS als vertegenwoordiger ([artikel 56 §3, 9° DLB](#))

1. het college van burgemeester en schepenen van de gemeente ██████████

2. de gemeente ██████████ vertegenwoordigd door het college van burgemeester en schepenen

Belang bij het beroep

CBS ≠ Gemeente

- Het CBS kan geen aanspraak maken op de hoedanigheid van het betrokken publiek of belanghebbende derde
Gemeente beschermt stedenbouwkundig beleid
CBS moet advies verleend hebben of onterecht niet om advies gevraagd zijn (adviesverplichting = keuze decreetgever)
(RvVb 4 augustus 2022, nrs. [A-2122-1021](#) en [A-2122-1024](#))

Voorbeeld 1: CBS als adviesverlener

- De Vlaamse Regering behandelt na administratief beroep van de vergunningsaanvrager tegen de weigering, een omgevingsvergunningsaanvraag in laatste administratieve aanleg
- Het CBS wordt, als [betrokken adviesinstantie](#), om advies gevraagd
- De Vlaamse Regering verleent, na (ongunstig) advies van het CBS, de vergunning
- Het CBS kan in beroep bij de RvVb als haar advies aan de Vlaamse Regering tijdig werd verleend

Voorbeeld 2: CBS als eerste vergunningverlener

- Het CBS van gemeente X weigert in eerste administratieve aanleg een omgevingsvergunning
- De vergunningsaanvrager gaat tegen deze weigering in beroep
- Het CBS wordt, als [betrokken adviesinstantie](#), om advies gevraagd
- De deputatie van provincie Y verleent in laatste administratieve aanleg de vergunning
- Het CBS kan in beroep bij de RvVb als haar advies aan de Deputatie tijdig werd verleend

Voorbeeld 3: CBS als indiener administratief beroep

- De Deputatie van provincie Y verleent in eerste administratieve aanleg een omgevingsvergunning
- Het CBS van de gemeente X gaat, na tijdig (ongunstig) advies, tegen de vergunning in beroep bij de Vlaamse Regering
- Het CBS wordt, als beroepsindiener, niet om advies wordt gevraagd ([artikel 30 OVD](#))
- De Vlaamse Regering verleent in laatste administratieve aanleg (opnieuw) de vergunning
- Het CBS kan in beroep bij de RvVb op voorwaarde dat haar advies aan de Deputatie tijdig was ([RvVb 1 april 2021, nr. A-2021-0845](#))

B. Ontvankelijkheid van een middel (artikel 35 lid 3 DBRC-decreet)

Belangenschade

= de ingeroepen onwettigheid moet de verzoekende partij benadelen

Breuk met eerdere rechtspraak die onwettigheid ruim invulde ([Parl.St. Vl.Parl. 2020 - 2021, stuk 699/1, 26 – 27](#))

! *Middelen van openbare orde*

Relativiteitseis

= de ingeroepen onwettigheid moet gericht zijn op de bescherming van de belangen van de verzoekende partij

Oneigenlijk gebruik van procedures voorkomen ([Parl.St. Vl.Parl. 2020 - 2021, stuk 699/1, 27 – 29](#))

Attentieplicht

= de ingeroepen onwettigheid werd op het (eerst) nuttige ogenblik tijdens de bestuurlijke procedure aangevoerd

Van de burger een zekere mate van loyauteit afdwingen ([Parl.St. Vl.Parl. 2020 - 2021, stuk 699/1, 29 – 30](#))

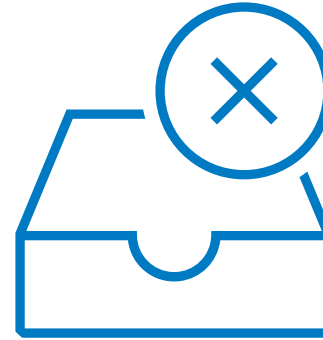
De attentieplicht beperkt de gemeente, als eerste vergunningverlener, niet in haar argumenten tot de eigen weigeringsmotieven ([RvVb 28 juli 2022, nr. A-2122-1014](#))

C. Instrumenten van de Raad

Als de RvVb een vergunningsbesluit geheel of gedeeltelijk vernietigt, beschikt de Raad nog over enkele aanvullende bevoegdheden

Injunctie

Substitutie

Handhaving

Injunctieplicht

Verplichting om een nieuwe beslissing te nemen, rekening houdend met de vernietigingsmotieven ([artikel 37 §1 DBRC-decreet](#))

- Injunctievoorwaarden
 - Facultatief
 - Rekening houden met een rechtsregel of –beginsel
 - Procedurele handeling stellen
 - Geen rekening houden met onwettige motieven
- Injunctietermijn
 - Verplicht
 - Termijn van orde (redelijke termijn: [RvVb 29 juli 2021, nr. A-2021-1231](#))
 - Schorsende werking cassatieberoep
- Dwangsom
 - Facultatief

Indeplaatsstelling

Rechtstreekse weigering van de vergunning door de Raad:

- gebonden bevoegdheid ([artikel 37 §2 lid 1 DBRC-decreet](#))
 - Vernietiging GRUP
(RvVb 18 september 2018, nrs. [A/1819/0066](#) en [A/1819/0067](#))
- verdamping van de beoordeling ([artikel 37 §2 lid 2 DBRC-decreet](#))
 - Uitgeholde beoordeling goede ruimtelijke ordening
([RvVb 21 oktober 2021, nr. A-2122-0154](#))

Handhaving

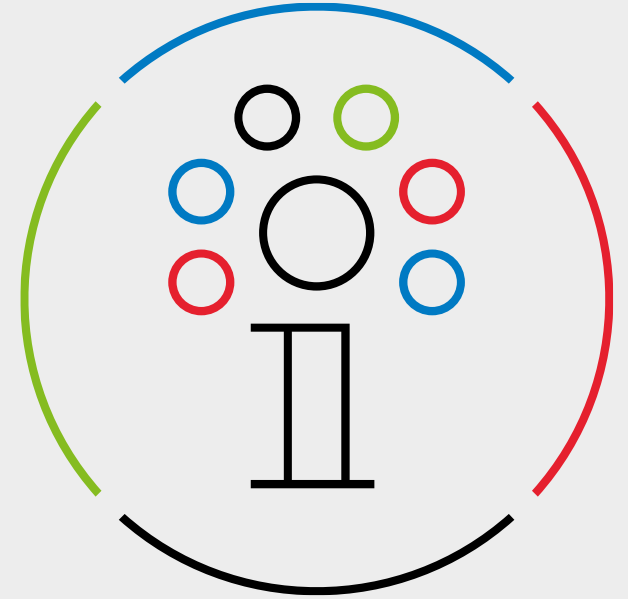
Gehele, gedeeltelijke of voorlopige handhaving van de gevolgen van een vernietigde vergunning ([artikel 36 lid 1 DBRC-decreet](#))

Wanneer vernietiging de continuïteit van een taak van algemeen belang in het gedrang brengt

([RvVb 21 april 2022, nr. A-2122-0670](#))

4.

Cassatieprocedure (RvS)

Cassatieprocedure bij de Raad van State

Principes (artikel 3 §1 PRC; artikel 14 §2 RvS-wet)

- Termijn van 30 dagen
- Omwille van een schending van de wet of van substantiële of op straffe van nietigheid voorgeschreven vorm

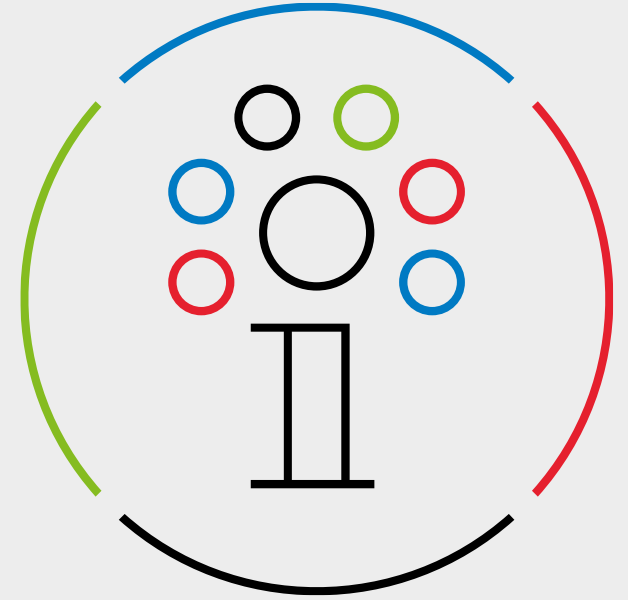
Na verbreking: terugverwijzing (artikel 51 PRC)

Bij terugverwijzing: schikken naar oordeel van RvS (artikel 15 RvS-wet)

Bijvoorbeeld:

Afwijking van de kavelgrenzen ([RvS 23 maart 2021, nr. 250.183](#))

Conclusie

Slotbeschouwing

1. Vroeg begonnen, is half gewonnen!
2. Gemeente kan dubbele pet dragen
 - Let wel op belang en termijn!
3. Hou de bevoegdheden van de Raad in het achterhoofd

Meer weten?

Linken in slides →

- Wetgeving
- Rechtspraak
- Thematische verdieping

Vragen?

Kennisbank Schulinck Omgevingsrecht

Juridische Helpdesk Omgevingsrecht

Nog geen klant?

Schulinck = databank over het Vlaamse
Omgevingsrecht met ondersteunende helpdesk

Meer weten?

www.schulinck.be

U vindt op onze website onder meer:

- Infographics
- Opiniestukken
- Nieuwsberichten
- Praktische info omtrent de voorwaarden voor toegang tot onze databank

Dank voor uw aandacht!

